

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ
& ΠΡΟΝΟΙΑΣ

Αθήνα, 27/02/2015

Αρ. πρωτ.: 28104

Ε Τ Ε Α

ΕΝΙΑΙΟ ΤΑΜΕΙΟ ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ

Προς:
ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ

ΔΙΟΙΚΗΣΗ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΥΠΟΔΙΟΙΚΗΤΗ
Φιλελλήνων 13-15, 105 57, Αθήνα
Τηλ.: 210 3275217
Fax.: 210 3275189
email: grammateia1@etea.gov.gr

ΘΕΜΑ: "Απονομή σύνταξης ΕΤΕΑ – Παροχή διευκρινήσεων"

Σε συνέχεια της με ΑΔΑ: ΩΒΝΩΟΡΕΩ-8Χ2 εγκυκλίου μας και της ημερίδας εκπαίδευσης που πραγματοποιήθηκε, σχετικά με τον τρόπο αντιμετώπισης αιτημάτων συνταξιοδότησης με χρόνους που πραγματοποιήθηκαν στην ασφάλιση εντασσόμενων στο ΕΤΕΑ φορέων, παρατίθενται περιπτώσεις ερωτημάτων που μας ετέθησαν κατά την εφαρμογή των και οι αντίστοιχες απαντήσεις.

1. Ποια θεωρείται ως ημερομηνία υποβολής αιτήματος συνταξιοδότησης;

Ως ημερομηνία υποβολής του αιτήματος θεωρείται η ημερομηνία που αναγράφεται επί της αιτήσεως συνταξιοδότησης. Ειδικά για τους ασφαλισμένους του δημόσιου τομέα και των ΟΤΑ, ως ημερομηνία υποβολής θα θεωρείται η επομένη της παραίτησεως του ασφαλισμένου, ασχέτως της ημερομηνίας αποστολής των δικαιολογητικών (αίτηση, ΔΑΥΚ) στο ΕΤΕΑ.

2. Πώς αντιμετωπίζεται η επίκληση από τον ασφαλισμένο με υποβολή νέου αιτήματος επιπλέον χρόνου ασφάλισης σε άλλον εντασσόμενο φορέα;

Αν κατά την ημερομηνία υποβολής του νέου αιτήματος:

- α) Δεν έχει εκδοθεί οριστική απόφαση συνταξιοδότησης, το νέο αίτημα θεωρείται συμπληρωματικό του αρχικού αιτήματος, ενσωματώνεται στον αρχικό φάκελο, χωρίς καμία διαφοροποίηση στον τρόπο αντιμετώπισής του, ως να υποβλήθηκε δηλαδή με το αρχικό αίτημα.

- β) Έχει εκδοθεί οριστική απόφαση, τότε θεωρείται νέο αίτημα και τα όποια αποτελέσματα επιφέρει αρχίζουν από την ημερομηνία υποβολής της.

Παράδειγμα

1. Αίτημα συνταξιοδότησης υποβληθέν την 20.06.2012 στο ΕΤΕΑΜ (ΙΚΑ-ΕΤΑΜ), με επίκληση χρόνου ασφάλισης στο ΤΕΑΠΟΖΟ για εφαρμογή των διατάξεων της διαδοχικής ασφάλισης.

Ισχύουν:

- Αίτημα πριν την ένταξη στο ΕΤΕΑ των ΤΕΑΠΟΖΟ και ΕΤΕΑΜ. Έχουν πλήρη εφαρμογή οι διατάξεις της διαδοχικής ασφάλισης.
- Χρόνοι ασφάλισης:
 ΤΕΑΠΟΖΟ: 1/1980 – 12/1983 1.150 ημέρες
 ΕΤΕΑΜ: 1/1984 – 5/2012 8.450 ημέρες
- Το ΙΚΑ-ΕΤΑΜ χορηγεί επικουρική σύνταξη ΕΤΕΑ (ΕΤΕΑΜ) μόνο με το χρόνο ΕΤΕΑΜ, αφού θεμελιώνεται δικαίωμα, επιφυλασσόμενο για προσμέτρηση του χρόνου ΤΕΑΠΟΖΟ, αποστέλλοντας σχετικό αίτημα στο ΕΤΕΑ/ΤΕΑΠΟΖΟ.
- Το ΕΤΕΑ/ΤΕΑΠΟΖΟ, εφαρμόζοντας τις διατάξεις της διαδοχικής ασφάλισης, αποστέλλει απόφαση με το ποσό συμμετοχής λόγω του χρόνου ΤΕΑΠΟΖΟ.
- Το ΙΚΑ-ΕΤΑΜ εκδίδει νέα τροποποιητική απόφαση με την οριστική σύνταξη ΕΤΕΑ (ΕΤΕΑΜ), χωρίς την τήρηση αλληλόχρεων λογαριασμών.

2. Το ίδιο ακριβώς αίτημα, χωρίς όμως επίκληση χρόνου ΤΕΑΠΟΖΟ και κατ' επέκταση εφαρμογή των διατάξεων της διαδοχικής ασφάλισης.

Με νέο αίτημα προς το ΕΤΕΑΜ (ΙΚΑ-ΕΤΑΜ) μετά την 01.07.2012, ημερομηνία ένταξης των ΕΤΕΑΜ και ΤΕΑΠΟΖΟ, ο ασφαλισμένος ζητά προσμέτρηση του χρόνου ασφάλισης ΤΕΑΠΟΖΟ και εφαρμογή των διατάξεων της διαδοχικής ασφάλισης.

Διακρίνονται δυο υποπεριπτώσεις:

α) Το ΙΚΑ-ΕΤΑΜ δεν έχει εκδώσει απόφαση χορήγησης επικουρικής σύνταξης ΕΤΕΑ (ΕΤΕΑΜ) με το χρόνο ΕΤΕΑΜ, 8.450 ημέρες, μέχρι την ημερομηνία υποβολής του νέου αιτήματος.

- Το αίτημα θεωρείται εκκρεμές και ακολουθείται ακριβώς η διαδικασία που περιγράφεται στην περίπτωση 1.

β) Το ΙΚΑ-ΕΤΑΜ εκδίδει απόφαση χορήγησης επικουρικής σύνταξης ΕΤΕΑ (ΕΤΕΑΜ) με το χρόνο ΕΤΕΑΜ – 8.450 ημέρες, πριν την ημερομηνία υποβολής του νέου αιτήματος.

- Ο χρόνος ΤΕΑΠΟΖΟ έχει καταστεί ήδη χρόνος ΕΤΕΑ, οπότε δεν έχουν εφαρμογή οι διατάξεις της διαδοχικής ασφάλισης μεταξύ ΕΤΕΑΜ και ΤΕΑΠΟΖΟ. Ο χρόνος ΤΕΑΠΟΖΟ προστίθεται στο χρόνο ΕΤΕΑΜ.
- Το ΙΚΑ-ΕΤΑΜ εκδίδει νέα τροποποιητική απόφαση σύνταξης με χρόνο ΕΤΕΑΜ το σύνολο του χρόνου 9.600 ημέρες (8.450+1.150 = 9.600), με τα αποτελέσματά της όμως να ξεκινούν από την ημερομηνία υποβολής του νέου αιτήματος.

Σημειώνεται ότι οι ανωτέρω διαδικασίες διενεργούνται και ολοκληρώνονται εντός του ΕΤΕΑ από τις αρμόδιες διευθύνσεις.

3. Πώς αναζητούνται οι συντάξιμες αποδοχές όταν “αρμόδιος εντασσόμενος φορέας” για την απονομή σύνταξης ΕΤΕΑ δεν είναι ο τελευταίος εκ των εντασσόμενων φορέας ασφάλισης;

Το ερώτημα υφίσταται όταν οι χρόνοι ασφάλισης στους εντασσόμενους φορείς αθροίζονται και αποτελούν ενιαίο χρόνο, χρόνο ΕΤΕΑ. Προφανώς, κατ’ ακολουθία η ασφάλιση θεωρείται ενιαία και συνεχόμενη στο ΕΤΕΑ και οι συντάξιμες αποδοχές αναζητούνται στους εντασσόμενους φορείς που πραγματοποιήθηκε ο χρόνος ασφάλισης που αφορούν.

Παράδειγμα

- Αίτημα συνταξιοδότησης υποβληθέν την 02.11.2013 στο ΕΤΕΑ.
- Χρόνοι ασφάλισης:
 ΤΕΑΥΕΚ: 1/1980 – 12/2011   8.850 ημέρες
 ΕΤΕΑΜ: 1/2012 – 6/2012   135 ημέρες
 ΕΤΕΑ: 7/2012 – 10/2013   365 ημέρες
 Σύνολο Χρόνου ΕΤΕΑ: 9.350 ημέρες
 Επιμεριζόμενος σε 8.850 ημέρες ΤΕΑΥΕΚ και 500 ημέρες ΕΤΕΑΜ (ο χρόνος ΕΤΕΑ μετά την ένταξη – 01.07.02012 – προσμετρείται στο χρόνο ΕΤΕΑΜ).
- Τελευταίος εντασσόμενος φορέας ασφάλισης ΕΤΕΑΜ.
- “Αρμόδιος εντασσόμενος φορέας” για την απονομή σύνταξης ΕΤΕΑ το ΤΕΑΥΕΚ.

Ως συντάξιμες αποδοχές, για τον υπολογισμό της σύνταξης ΕΤΕΑ βάσει των διατάξεων ΤΕΑΥΕΚ, λαμβάνονται οι μέσες μηνιαίες αποδοχές των δυο τελευταίων ετών, δηλαδή της περιόδου 11/2011 – 10/2013.

Έτσι, οι αποδοχές της περιόδου 1/2012 – 10/2013 που αφορούν σε χρόνο ασφάλισης ΕΤΕΑΜ, αναζητούνται στις ΑΠΔ του ΟΠΣ του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ και χρησιμοποιούνται από το ΤΕΑΥΕΚ, μαζί με τις αποδοχές 11/2011 – 12/2011, ως αποδοχές των δυο τελευταίων ετών της ασφάλισης.

4. Τι ισχύει για το χρόνο ασφάλισης στο ΤΑΠΙΛΤ-ΑΤ;

Το ΤΑΠΙΛΤ-ΑΤ δεν ανήκει στα Ταμεία Επαγγελματικής Ασφάλισης του ν.4052/2012. Κατά συνέπεια, για το χρόνο ασφάλισης στο ΤΑΠΙΛΤ-ΑΤ εξακολουθούν να εφαρμόζονται οι ισχύουσες περί διαδοχικής ασφάλισης διατάξεις κι όχι οι διατάξεις του άρθρου 4 του ν.4225/2014, που αφορούν μόνο σε ΤΕΑ-ΝΠΙΔ.

5. Πότε ένας ασφαλισμένος που λαμβάνει δυο ξεχωριστές συντάξεις, από ΕΤΕΑ και ΤΕΑ-ΝΠΙΔ, θεωρείται διπλοσυνταξιούχος;

Η εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 4 του ν.4225/2014 επιβάλλει καταβολή χωριστών συντάξεων από ΕΤΕΑ (ΝΠΔΔ) και ΤΕΑ-ΝΠΙΔ, λόγω μη ισχύος των αλληλόχρεων λογαριασμών.

Εφόσον το αίτημα κρίνεται σύμφωνα με τις διατάξεις της διαδοχικής ασφάλισης, οι δυο συντάξεις υπολογίζονται βάσει του συνολικού χρόνου ασφάλισης σε ΕΤΕΑ και ΤΕΑ-ΝΠΙΔ και γίνεται ο προβλεπόμενος επιμερισμός σύμφωνα με το χρόνο ασφάλισης σε κάθε φορέα, ο συνταξιούχος δεν θεωρείται διπλοσυνταξιούχος.

Εφόσον κάθε φορέας, ΕΤΕΑ και ΤΕΑ-ΝΠΙΔ, κρίνει το αίτημα μόνο βάσει του δικού του χρόνου ασφάλισης και καταβάλλει σύνταξη, ο συνταξιούχος θεωρείται διπλοσυνταξιούχος. Ουσιαστικά ο κάθε φορέας αγνοεί την ασφάλιση στον άλλο φορέα.

6. Πότε ο χρόνος που πραγματοποιήθηκε στην ασφάλισή εντασσόμενου φορέα αντιμετωπίζεται αυτοτελώς;

Όταν κατά την ημερομηνία υποβολής του αιτήματος ο φορέας δεν έχει ενταχθεί ακόμα στο ΕΤΕΑ, ο χρόνος που πραγματοποιήθηκε στην ασφάλισή του παραμένει αυτοτελής χρόνος του φορέα, δεν είναι δηλαδή χρόνος ΕΤΕΑ και αντιμετωπίζεται με τις διατάξεις της διαδοχικής ασφάλισης.

Εάν το αίτημα υποβάλλεται μετά την ένταξή του στο ΕΤΕΑ, καθίσταται χρόνος ΕΤΕΑ, αθροιζόμενος με τυχόν χρόνους ασφάλισης σε άλλους εντασσόμενους φορείς. Καταργείται έτσι κάθε έννοια διακριτής διαχείρισής του (προσμέτρησης, αποποίησης, κ.λπ.) εντός ΕΤΕΑ, μη ισχυόντων έτσι των διατάξεων της διαδοχικής ασφάλισης μεταξύ των εντασσόμενων φορέων.

Στην περίπτωση πραγματοποίησης παράλληλου χρόνου ασφάλισης στο ΕΤΕΑ και σε άλλο ΝΠΔΔ (π.χ. ΤΕΑΔΥ και ΜΤΠΥ), παραμένει στη διακριτική ευχέρεια του ασφαλισμένου η δυνατότητα επιλογής του φορέα, ΕΤΕΑ ή ΝΠΔΔ, ο χρόνος του οποίου θα ληφθεί υπόψη για τον υπολογισμό της σύνταξής του.

7. Πότε το αίτημα συνταξιοδότησης επαναφέρεται προς κρίση στον τελευταίο φορέα ασφάλισης;

Η επαναφορά του αιτήματος στον τελευταίο φορέα ασφάλισης, όταν αυτός αρχικά δεν έχει την αρμοδιότητα κρίσης του αιτήματος, αποτελεί βήμα της διαδικασίας εφαρμογής των διατάξεων της διαδοχικής ασφάλισης, στην περίπτωση που οι λοιποί φορείς ασφάλισης απορρίπτουν το αίτημα. Εφαρμόζεται λοιπόν μόνο στις περιπτώσεις αυτές.

Όταν όμως ο χρόνος ασφάλισης στους εντασσόμενους φορείς έχει καταστεί χρόνος ΕΤΕΑ, δεν ισχύουν οι διατάξεις της διαδοχικής ασφάλισης και συνεπώς δεν επαναφέρεται το αίτημα στον τελευταίο φορέα ασφάλισης. Εφόσον δηλαδή επιλεγεί ο αρμόδιος εκ των εντασσόμενων φορέας για την κρίση του δικαιώματος, σύμφωνα με όσα έχουν περιγραφεί και δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις της νομοθεσίας του, το αίτημα απορρίπτεται οριστικά.

Αναλυτικά οι δυο περιπτώσεις αναπτύσσονται στο 5^ο ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ (Εκδοχές Α και Β) των σημειώσεων της ημερίδας.

8. Πώς αντιμετωπίζεται ο χρόνος ασφάλισης στο ΕΤΕΑ συνταξιούχου του που αναλαμβάνει εργασία;

Η ανάληψη εργασίας από συνταξιούχο του ΕΤΕΑ και η εξ αυτής εκ νέου ασφάλισή του στο ΕΤΕΑ:

- α) Προσαυξάνει την ήδη προσμετρηθέντα χρόνο του βάσει του οποίου εκδόθηκε απόφαση συνταξιοδότησης από εντασσόμενο φορέα.
- β) Καθιστά αναθεωρητέα την αρχική απόφαση συνταξιοδότησης, όταν λήξει η ασφάλιση στο ΕΤΕΑ, βάσει του νέου συνολικού χρόνου ασφάλισης.

Συνεπεία τούτου, εκδίδεται νέα, τροποποιητική της αρχικής, απόφαση συνταξιοδότησης σύμφωνα με τις διατάξεις του εντασσόμενου φορέα που εξέδωσε την πρώτη απόφαση, αποκλειόμενης της καταβολής δεύτερης σύνταξης.

9. Πώς αντιμετωπίζεται η περίπτωση πολλαπλής απασχόλησης και ασφάλισης σε εντασσόμενους φορείς πριν την ένταξή τους στο ΕΤΕΑ;

Εφόσον το αίτημα είναι προγενέστερο της ένταξης των φορέων στο ΕΤΕΑ, αντιμετωπίζεται σύμφωνα με τις γενικές διατάξεις περί πολλαπλής ασφάλισης.

Εάν το αίτημα είναι μεταγενέστερο, τότε αρμόδιος φορέας για την κρίση του δικαιώματος είναι ο φορέας εκ των εντασσόμενων στον οποίο ο ασφαλισμένος έχει πραγματοποιήσει τον περισσότερο χρόνο ασφάλισης κατά την ημερομηνία ένταξης ενός εκάστου στο ΕΤΕΑ.

Παράδειγμα

Ασφαλισμένος με πολλαπλή απασχόληση και ασφάλιση στο ΕΤΕΑΜ και το ΤΕΑΥΕΚ, υποβάλλει αίτημα συνταξιοδότησης την 31.12.2014.

- Από την 01.07.2012 ο ασφαλισμένος υπάγεται στην ασφάλιση του ΕΤΕΑ και του ΤΕΑΥΕΚ. Μετά την 01.01.2013, ημερομηνία ένταξης και του ΤΕΑΥΕΚ, η ασφάλισή του είναι πλέον σ' ένα φορέα, στο ΕΤΕΑ, δεν ισχύει δηλαδή η πολλαπλή ασφάλιση.
- Χρόνοι ασφάλισης (πολλαπλή ασφάλιση)

ΕΤΕΑΜ:	3/84 – 6/12:	3.250 ημέρες την 01.07.2012
ΤΕΑΥΕΚ:	2/81 – 12/12:	6 625 ημέρες την 01.12.2013
ΕΤΕΑ:	7/12 – 12/14:	430 ημέρες
- Επειδή η ασφάλιση είναι ενεργή και στους δυο φορείς μέχρι και την ένταξή τους στο ΕΤΕΑ, ο χρόνος ασφάλισης ΕΤΕΑ μετά την 01.07.2012 παραμένει διακριτός.
- Αρμόδιος εκ των εντασσόμενων φορέας είναι το ΤΕΑΥΕΚ, εφαρμόζονται δηλαδή οι καταστατικές διατάξεις του ΤΕΑΥΕΚ για την κρίση του δικαιώματος, διότι κατά την ένταξη των δυο φορέων ασφάλισης του ασφαλισμένου στο ΕΤΕΑ, στο ΤΕΑΥΕΚ έχει πραγματοποιηθεί ο περισσότερος χρόνος ασφάλισης – 6.625 ημέρες έναντι 3.250 ημερών στο ΕΤΕΑΜ.
- Συνεπώς, απονέμεται σύνταξη βάσει των καταστατικών διατάξεων του ΤΕΑΥΕΚ για χρόνο ασφάλισης ΕΤΕΑ 10.305 ημέρες (3.250+6.625+430).
- Αυτονόητα, κατά την προσμέτρηση του χρόνου ασφάλισης μέχρι 31.12.2012 ακολουθούνται οι παραδοχές που αφορούν στην πολλαπλή ασφάλιση.

Ο Υποδιοικητής ΕΤΕΑ

Αθανάσιος Αθανασίου

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ

Η ΠΡΟΪΣΤ. ΤΜΗΜ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ

υαζ

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΚΟΥΤΕΡΗ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ

1. Όλες οι Δ/νσεις του ΕΤΕΑ
2. Γενική Δ/νση Ασφαλιστικών Υπηρεσιών ΙΚΑ-ΕΤΑΜ
3. α. Γενική Δ/νση Κοινωνικών Ασφαλίσεων, Δ/νση Πρόσθετης Ασφάλισης
β. Γενική Δ/νση Κοινωνικών Ασφαλίσεων, Δ/νση Επαγγελματικής Ασφάλισης, Τμήμα Διαδοχικής Ασφάλισης